

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 27.01.2021

Sayı: 3483

40320

Hasan SUBAŞI
Antalya Milletvekili
Adalet Komisyonu Üyesi

19.01.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ tarafından Anayasa'nın 98'inci ile TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla

Hasan SUBAŞI
Antalya Milletvekili

Antalya'nın Manavgat ilçesi ile Isparta'nın Sütçüler ilçesi sınırında, Yukarı Köprüçay Havzası'nda inşa edilen Kasımlar Barajı ve HES Projesi 2016 yılında işletmeye alınmıştır. Tüm itirazlara rağmen yapımı devam eden ve işletmeye alınan projenin yol açtığı çevre sorunları devam etmektedir.

Projenin bir parçası olan Manavgat ilçesine bağlı Değirmenözü köyündeki üretim santrali için kanal ve tünellerle yaklaşık 15 kilometre güneydeki yükleme havuzuna taşınan sular, burada enerji üretiminde kullanılmak için bekletiliyor. Ancak karstik ve geçirgen olan bir arazide inşa edilen barajın hem ana gövdesinde hem de iletim tünellerinde meydana gelen çatlaklar yüzünden bölgedeki su kaynakları kirleniyor. Basına yansıyan haberlere göre, köyün tek içme suyu kaynağı olan Pınargözü deresi çamurlu akmaya başlayınca evlere su dağıtan şebeke kapatıldı. Köylüler su kaynağının dibinde iki gün susuz kaldıklarını belirterek tepki gösterdiler. Köyün üzerindeki arazide inşa edilen HES yükleme havuzundaki çatlaklardan sızan suların aşağıdaki tarım arazilerinden çıktığını dile getiren köylüler, bu durumun tarımsal üretimi de olumsuz etkilediğini belirtiyor.

Köylülerin başvurusu üzerine DSİ tarafından yapılan açıklamada firma tarafından bu çatlakların ve su kaçırmaların giderilmesi için çalışma yapıldığı ifade edilmiştir.

Daha önceki yıllarda Mart 2014'te Kasımlar Barajı ve HES projesinin inşaatı sırasında da nehre beton atığı döküldüğü ortaya çıkmıştı. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkililerince bölgede yapılan inceleme ve alınan su örneklerinde beton kalıntılarına rastlanmış, Çevre Kanunu uyarınca yüklenici firmaya para cezası uygulanmıştı.

2015'te Yukarı Köprüçay Havzası Koruma Platformu tarafından açıklanan bilimsel raporda, bölgenin jeolojik kireç taşı yapısının baraj inşa etmek için uygun olmadığı, yapılan yatırım boşa

gideceği ama doğal hayatın ve ekosistemin geri dönülmez olarak tahrip edileceği ifade edilmiştir.

2016 yılında yaşanan toplu balık ölümleri ve hala çamurlu ve çimentolu akan nehir, barajda ve kanallarda oluşan çatlakların firma tarafından yeniden suya beton dökülerek kapatılmaya çalışıldığı izlenimini uyandırmaktadır.

Yine 2020 Ocak ayında Kasımlar Barajı'nın mansabından nehir yatağına akan yoğun çimento büyük kirliliğe neden olmuş, barajın zemininde çatlaklar oluştuğu ve beton enjekte edildiği öne sürülmüştü. 2020 yılının Ağustos ayında ise nehir yatağına bırakılması gereken can suyunun bırakılmadığını için nehir yatağının kuruduğu ve binlerce balığın öldüğüne dair haberler ve görüntüler basın tarafından paylaşılmıştı.

Tüm bu olumsuzluklara, çevre ve su hakkı ihlal edilmesine rağmen basına yansıyan bilgilere göre, barajın ve projenin kesin kabul işlemi DSİ tarafından Aralık 2020 tarihinde yapıldığı iddia edilmiştir.

İklim değişikliği nedeniyle kuraklık yaşadığımız bu dönemde milli servet niteliğinde olan su havzalarını ve dünyaca artık kabul edilen su hakkını korumak zorunda olduğumuz açıktır. Barajlar suyu tutmanın bir yöntemi olarak kabul edilebilir ancak bu proje sonucu doğada gerçekleşen tahribat sonucunda temiz su kaynakları kirletilmiştir. Sadece elektrik üretmek amacıyla, temiz su kaynakları ne olursa olsun anlayışıyla yapılacak projeler hiçbir şekilde kabul edilemez.

Böylesi projelerde İklim değişikliği nedeniyle yaşanacak kuraklıkta, su rezervleri azaldığında elektrik üretmek zaten mümkün olmadığı gibi, temiz su kaynakları da kirletilmiş olduğu için ne kar elde edilecek ne de kimseye fayda verecektir.

Proje başladığı günden bu yana bu baraj kaynaklı çevresel ve sosyal yıkıma yol açan pek çok felaket yaşanmıştır. Bakanlığınız nezdinde acilen önemle alınarak müdahil olunması ve gerekli tedbirler alınması ve temiz su kaynaklarının muhafaza edilmesi için idari ve yasak işlemlerin başlatılması gerekmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Kasımlar Barajı ve HES Projesinin kesin Kabul işlemi gerçekleştirilmiş midir?
2. Projeyi üstlenen firmaya bugüne kadar çevreye verdiği zararlar ve kanuna aykırı işlemler nedeniyle Bakanlığınız tarafından kaç defa ve ne kadar ceza kesilmiştir? Firma hakkında açılmış ve Bakanlığın müdahil olduğu davalar var mıdır? Bu davalar devam etmekte midir?
3. Bakanlığınızın, bu projenin sonlandırılması, çevrenin rehabilite edilmesi, doğaya verilen tahribatın giderilmesi ve özellikle Yukarı Köprüçay Havzası'nda temiz su kaynaklarının korunması konusunda bir projeniz, çalışmanız ve talimatınız var mıdır?